

A BÉCSI IPARMŰVÉSZETI MŰZEUM TÉLI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

A BÉCSI IPARMŰVÉSZETI MUZEUM TÉLI KIÁLLÍTÁSA.

Nagy érdeklődéssel várták mindenfelé a Stuben-Ring-i múzeum kiállítását, a mely tájékoztatóul szolgál arra az irányra nézve, melyet a múzeum új igazgatója követni akar.

A múzeum jelenlegi vezetője, *Scala* Artur udvari tanácsos, a múlt év szeptember havában foglalta el hivatalát. Nagy feladatot tűzött ki maga elé, a mikor a mindenféle elementáris erővel tért hódító s a múzeum tradícióival merő ellentétben álló új iránynak Bécsben, s első sorban magában a múzeumban akart utat nyitni. Hiszen, hogy a bécsi iparművészet az utolsó két évtizedben hanyatlásnak indult s pozícióit mindenfelé elveszítette, azt jobbára a múzeum és a vele kapcsolatos iparművészeti iskola

vezetőinek maradisága és zsarnokoskodása okozta. Eitelberger, Storck, Teirich, Bucher, bármennyire méltányoljuk egyéni érdemeiket, nem mentek attól a végzetes hibától, hogy nem tudtak hódolni az előrehaladó kor szellemének. Görcsösen ragaszkodtak modorra vált merev művészetükhöz, mely az olasz renaissance formáinak végtelenül szellemnélküli, száraz variálásából állt. Minden újítást s a művészi individualitás szabad érvényesülését perhorreskálták. Így aztán nem boldogulhatott az ő aerájuk alatt más, mint a ki vakon követte a kánont, a melyet a szövetséges két intézmény, az iparművészeti múzeum és iskola eléje szabott.

Mióta *Scala* került a múzeum élére,

mintha friss fuvallat járná át a márványos csarnokokat. Az új igazgatónak első dolga az volt, hogy előkelő színvonalon álló folyóiratot indított a kissé bürokratikus „Mittheilungen“ helyébe, a melyben megfelelő teret adhatott a különböző művészi irányzatoknak. A folyóiratnak nemrégiben megjelent próba-füzetéről más helyen beszámolunk s itt csak azt jegyezzük meg, hogy a lap úgy egészséges, gyakorlati irányánál, valamint kiállításának művészi voltánál fogva messze túlhaladta a hozzá fűzött vérmesebb reményeket.

A bécsi bútoriparnak már közmondásossá vált sabionosságát megszüntetendő, Scala a kormányval Angolországban egy egész vagonrakomány bútort vásároltatott oly célból, hogy a bécsi bútoriparosokkal a

a jeles angol munkákat tanulmányoztassa és helylyel-közzel utánoztassa. Ezekből a bútorokból, valamint az ezek nyomán, vagy eredeti tervek után készült bútorokból s a lakás díszítésére szolgáló egyéb tárgyakból rendezte a bécsi múzeum téli kiállítását, a mely az első emelet jobbszárnyának nagy részét elfoglalta.

Mint az előzőkből látható, a kiállításon az angol irány vezetett s csak itt-ott láttuk megnyilatkozását a lokális német szellemnek. De ez talán csak most, az átalakulás kezdetén van így. Az után az impresszió után, a mit a mostani kiállítás ránk tett, azt látjuk, hogy az angломánia veszélye fenyegeti a bécsieket, a mely kórnak elejét veheti a múzeum azzal, ha egész befolyásával és a rendelkezésére álló összes eszközökkel ön-álló munkára, eredeti gondolatok kifejezésére serkenti az aegise alatt álló műiparosokat.

A múzeum kiállításának egyik interieurjét – az igazgató szíves előzékenysége révén – itt bemutatathatjuk olvasóinknak. A jóhírnevű Schönthaler-féle bútorműhelyből került ki; tervezésében és díszítésén közreműködött Lefler H. festő és Urbán J. építész. Egy minden ízében modern szoba ez, opalescens ablakokkal, a stile nouveau szellemében megkomponált fali kárpitokkal, szőnyegekkel stb., a melyen azonban előkelő hatásának dacára meglátszik, hogy tervezői még a kísérletezés stádiumában vannak.

A l'art nouveau egyik oszloposának, az amerikai Tiffanynek remek, mesés hatású üvegyártmányaiból egész gyűjteményt láttunk e kiállításon. Úgy tudjuk, hogy azt nem-sokára a budapesti iparművészeti múzeumban is láthatjuk. Akkor lesz módunk benne, hogy tüzetesebben foglalkozzunk vele. Ezúttal csak kiemeljük azt a misztikusan ható üvegképet, a mely a tenger mélyét, faunájával és flórájával együtt megkapóan tárja elénk.

Sándor B.

Az új irány propagálása mellett föltétlenül helyeselhető a múzeum vezetőinek abbéli törekvése is, hogy a vidék műiparosainak is alkalmat adnak arra, hogy jó minták után dolgozhassanak s így munkáikkal ki-elégíthetik a metropolis közönségének izlését. Ilyes munkák között különösen kitűnt egy hal-leini asztalos, a ki a múzeumtól kapott minták nyomán, több feltűnően jó és emellett meglepően olcsó bútort állított ki. El is kelt valamennyi, sőt legtöbbjét többszörösen utána rendelték.

Egészben véve meglátszott a múzeum kiállításán a komoly törekvés, a tettvágy, mely ugyan még itt-ott túl lő a célon, de a most látottakból azt a reményt nyújtja, hogy idővel helyrehozza Bács művészeti iparának letűnt jó hírnevét.

Sajnos, hogy a bécsi Kunstgewerbeverein, a mely szintén az iparművészeti múzeumban rendezte karácsonyi kiállítását, még most is aluszsza az igazak álmát. Szürke sablon, az újszerűségtől való irtózat jellemzi annak tárlatát. Pedig ennek az egyesületnek, mely a szükséges anyagi erővel is rendelkezik, kellene első sorban a haladás jelszót zászlajára írni.

Bács műértő közönségének most volt először alkalma egy fedél alatt összehasonlítani, a túlhaladott, örökös ismételtetésből tengődő iparművészetet, a jelen kor szellemének hódoló, új formákkal és díszítési motívumokkal fellépő modern művészeti iparral. Azt hisszük, hogy a császárváros közönsége rövid idő alatt meghódol az új művészeti iránynak, mint az — nem szólva

Anglia és Franciaországról — Berlinben, Drezdában s legutóbb a német renaissance-epigonok főfészkeben, Münchenben történt

Sándor B.

Okunk van arra, hogy ezt kívánjuk. Mert akkor, ha közönségünk és művészeti iparosaink a szomszéd székvárosban az iparművészetnek megújítását látni fogják, akkor talán majd több méltánylásra találnak és jobban érvényesülhetnek a m. iparművészeti társulatnak ilyes törekvései, mint eddig. Gy.

